Ner 118. ROK 1840

PIĄTEK 22 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć, miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Dezyderyusza B. M.

Imiona Sławiańskie
Jutro Budiwój.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 0" 530	+ 6, 8	2, 76	ZPn Zachodni mocny	Pochmurno	
21	2	2, 593	+ 8, 9	1, 65	,, Wicher	Pogoda z Chmurami	
	10	3, 306	+ 6, 0	2, 64	Zachodni średni	Chmury	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Po jutrze to jest w niedzielę dnia 24 b. m. Panna Olimpia Szczepańska, występuje po raz drugi i ostatni w Teatrze Rozmaitości. — Ani wątpić że Publiczność nagradzając usiłowania młodéj tancerki, na któréj dochód widowisko to wyłącznie jest przeznaczone, licznem zgromadzeniem się takowe zaszczycić raczy.

Wiadomości zagraniczne.

— *Bydgoszcz 2 Maja.* —

Wczoraj wieczorem koło godziny 10téj w czasie snu pierwszego, wybuchł przy gwałtownym północno wschodnim wichrze w stodole jednego mieszczanina w Szubinie ogień, który w ciągu kilku minut z nadzwyczajną szybkością całe stare miasto ogarnął i każdą pomoc unadaremnił; w przeciągu bowiem jednego kwandransa, paliło się razem 30 budynków i to na różnych od siebie oddalonych miejscach. Do téj chwili (bowiem pali się jeszcze) przeszło 250 budynków obróciło się w perzynę. Brakuje także 5ciu ludzi. W stajniach spaliła się znaczna ilość koni, bydła rogatego i owiec. Lokale magistratu, kancellaryi i kassy komunalnéj, kassy powiatowéj i kommissyi specyalnéj (u wszystkich władz szczupłą tylko cząstkę akt i pieniądze wyratowano). Kościół katolicki, piękne probostwo z całém zabudowaniem, wszystkie stodoły całego miasta i dominialny wodny młyn i piła w gruzach leżą. Przeszło 150 rodzin, po większéj części ubogich żydowskich i pomniejszych trudniących się rolnictwem mieszczan, utraciły wszystko, co tylko miały. Z powodu złego stanu budynków; stosownie także do tego, nisko w kassie ogniowej ocenionych, i z powodu niezabezpieczenia ruchomości, bydła i innego inwentarza gospodarskiego w towarzystwie ogniowém, nieszczęście to tém okropniejsze jest w skutkach swoich i na długi czas wstrzyma dobry byt na połowie zgorzałego miasteczka. Władze miejscowe i rejencya chwyciły się zaraz stosownych środków, aby chwilowéj biedzie przyjść w pomoc. *(K. W.)*

— *Paryż 5 Maja.* —

Moniteur parisien zawiera co następuje: »Doniesiono już że dwór neapolitański przyjął pośrednictwo Francyi. Teraz dowiadujemy się jeszcze, że embargo nałożone przez rząd neapolitański na okręty angielskie zo-

stało zniesione i że wszelkie kroki nieprzyjacielskie ze strony angielskiéj eskadry ustały.

Rząd ogłasza następujące telegraficzne depesze: »Bajonna 3 maja, godzina 3 po południu; podprefekt do ministra spraw wew. W dniu 27 batalion 5 walencyjski został zupełnie pobity przez jenerała Ayerbe pod Muela. W dniu 28 jenerał Leon zdobył twierdzę Mora del Ebro, skąd Cabrera dniem pierwéj zemknął. Ostatnie doniesienia z prowincyi brzmią bardzo zaspokajająco.« — Bajonna 4 maja; podprefekt do ministra spraw wewnętrznych. Otrzymałem nowe wiadomości z prowincyi, liczne bandy zostały rozpędzone przez wojska królowéj. Ludność zachowuje się bardzo chwalebnie. Kilkudziesięciu powstańców którzy na naszę ziemię przeszli, uwięziono i odesłano do Bajonny.

Codziennie wydawane tu są buletyny względem stanu zdrowia xiężnéj Orleanu. Dzisiejszy tak brzmi: »Wczorajszy dzień był dość pomyślny, xiężna zeszłéj nocy spała.« Do odry przyłączyć się miała słabość piersiowa. Mniemają, że xiążę Orleanu z powodu słabości swojéj małżonki spiesznie powróci do Francyi.

Z okoliczności imienin królewskich miały miejsce liczne nadania orderów. Między innemi professor Böckh w Berlinie otrzymał order legii honorowéj.

— *Dnia 7 Maja.* —

La Presse wspomina o pogłosce, że między panem Thiers i p. Jaubert miała miejsce żywa sprzeczka, ale sam ten dziennik powątpiewa o prawdzie téj wieści.

Onegdaj jako w rocznicę śmierci Napoleona, kolumna Vendome zwiedzaną była przez niezmierne mnóstwo ludzi, którzy składali kwiaty u jéj podnoża. Zapewniają, że pan Thiers uczynił już kroki w Londynie w celu wyjednania, aby wydano śmiertelne zwłoki Napoleona.

Wiadomości o zdrowiu xiężnéj Orleanu, brzmią dziś zupełnie zaspokajająco.

Czytamy w *Moniteur*: Rząd posłał do Damaszku vice konsula, z poleceniem, zasięgnienia wiadomości względem zamordowania ojca Tomasza i szczegółach mających związek z tym nieszczęśliwym wypadkiem.

— *Londyn 6 Maja.* —

Podług listu z Bameau 3 lutego, Dost Mohamed Chan miał na dworze Buchory znaleść bardzo niegościnne przyjęcie. Jego synowie usiłowali uciec, ale zostali schwytani, a wszyscy jego stronnicy w najopłakańszym stanie, pozbawieni wszystkich środków utrzymywania, zostali transportowani do Chulum. Dszubbur Chan chciał jak słychać wstawić się do Anglików za swoim bratem. Zima w Afganistanie była bardzo ostra i wielu Indyan umorzyła. Plan przedsięwzięcia wyprawy do Turkestanu, został ze strony Anglików zaniechany. Europejskie wojska w Kabulu także wiele miały ucierpieć przez choroby.

— *Tulon 29 Kwietnia.* —

Jutro oczekujemy tu wiadomości z Algieru. Jenerał Guebenneul, naczelny dowódzca w prowincyi Oranu, wyruszyć ma z 7,000 kolumną przeciw Mascara, aby Abd-el-Kadera wziąść między dwa ognie. W prowincyi Konstantynie panuje wielki ruch wojsk. Jenerał Galbois wyruszył podobno przeciw Setif, aby obecnością swoją ułatwić wyprawy jakie Szeik Ben Gannach przedsiębrać będzie w pustyni. Ten ostatni działa w porozumieniu z Marabutem Tedzini który zbliżył się do Djerid i ma wiele stronników w Kobla. Abd el Kader nie zamierza bronić ani Medeah ani Miliany.

— *Dnia 3 Maja.* —

Telegraficzna depesza. Paropływ *Vautour* na którego pokładzie znajdował się xiążę Montebello, na dniu dzisiejszym odpłynął do Neapolu. *Ocean* odpłynął także do Neapolu. Paropływ *Cocyte* przybył tu wczoraj z Neapolu.

— *Dnia 7 Maja.* —

W dniu dzisiejszym ukończone zostały ogólne narady względem projektu do prawa o cukrze, i jenerał Bugeaud został mianowany sprawozdawcą.

Mówią tu o projektowanych zaślubinach xiężniczki Klementyny z jednym xięciem niemieckim.

Rząd ogłasza następujące depesze telegraficzne. 1. Tulon 6 maja, godzina 10. W obozie Afrun 30 kwietnia. Marszałek Valeé do ministra wojny. Armia wczoraj uderzyła na Arabów pod Uedjez. Nieprzyjaciel zaczepiony na obu skrzydłach, został odparty ku Afrun, i ta pozycya zdobytą została bagnetem. Nieprzyjaciel ścigany był do późnéj nocy. Wszystkie wojska okazały się bardzo walecznie. Straciliśmy bardzo mało ludzi. Xiążęta Orleans i Aumale, którzy znajdowali się na czele, mają się bardzo do-

brze. Pogoda jest piękna, prowadzę dalej operacye: 2. Tulon 6 maja. Prefekt do ministra marynarki. Komendant marynarki w Algierze i dowódzca paropływów donoszą mi, że w dziu 27 armia nasza odniosła ważne zwycięztwo: Xiążęta są zdrowi: Xiążę Aumale który przez następcę tronu został posłany do jazdy z rozkazem uderzenia na nieprzyjaciela, wykonał z nią napad i przez waleczność swoję stał się przedmiotem podziwienia i uwielbienia dla armii.«

Te dwie depesze z Tulonu dały powód do wielu komentarzy. Uważano że marszałek Valée ogranicza się na doniesieniu, że obaj xiążęta mają się dobrze, kiedy tymczasem prefekt marynarki udziela pochwały postępoweniu xięcia Aumale. Utrzymują, że xiąże Orleanu nie taił marszałkowi nienkontentewania rządu z powodu niejakiego jedynowładztwa jakie sobie nadaje, i że z tego powodu miała miejsce żywa rozmowa między niemi. Z tego to powodu jak mówią marszałek milczy o militarném postępowaniu xiążąt.

Listy z Teheranu 8 marca, donoszą o przybyciu tam poselstwa francuzkiego. Hrabia Sercey przyjęty tam został z wszelkiemi należnemi jego stopniowi honorami i wszędzie okazywało się najżywsze zajęcie dla reprezentantów narodu francuzkiego. Szach znajdował się w Ispahanie gdzie hrabia Sercey miał się udać.

Constit. zawiera następujący list z Tulonu 2 maja: »W ciągu tego miesiące ma być wykonane wielkie poruszenie armii. Otrzymaliśmy tu wiadomość o bliskiém przybyciu licznych oddziałów, które mają popłynąć do Afryki. Ta okoliczność dozwala domyślać się, że rząd ma plan walczyć przeciwko projektom kommissyi przeznaczonéj do roztrząsania nadzwyczajnych kredytów dla Afryki i niedozwolić wprowadzić w wykonanie zgubnego systemu ograniczonego zajęcie.

Rozmaitości.

Towarzystwo Obyczajności.

Damy lepszego wychowania w Filadelfii (w Ameryce) utworzyły towarzystwo mające na celu poprawić obyczaje młodych ludzi, podobnych w wielu względach zepsutym Europejczykom. Podług ustaw towarzystwa, żadna dama nie może przestawać z młodym człowiekiem mającym nikczemny sposób myślenia, dopuszczającym się nieobyczajności, rozprawiającym lekkomyślnie o sławie uczciwych mężatek i panien, będącym szulerem, leniuchem, nieukiem, który tylko na próżniactwie dni przepędza, każdą niedorzeczną modę naśladuje i t. d. Żaden z takich młodych ludzi nie ma przystępu do towarzystwa dam, i nie może ubiegać się o ich córki. Towarzystwo to istniejące od początku roku 1839, wywarło już wpływ znaczny. Kilkadziesiąt młodych ludzi zmieniło swoje obyczaje. Nawet starego wietrznika surowo ukarano. 58 letni porucznik okrętowy doznał dotkliwie gniewu dam; udowodniono, że jest szulerem żyjącym tylko z wspaniałomyślności lekkomyślnych kobiet, że nawet stopień winien córce kupca, że z tchórzostwa nigdy nie narażał się na ogień bojowy, a tém był zuchwalszy w gronie dam; towarzystwo tak go publicznie zawstydziło, iż musiał uciec do Nowego Jorku, gdzie teraz żyje z szynkowni pozostałéj mu po ojcu!

— W Ratyzbonie wystąpiła teraz rywalka Straussa, artystka na skrzypcach, pani Staar, która komponuje walce, i niemi elektryzuje tameczną publiczność.

— Gdy niedawno we Francyi wieziono zbrodniarzy skazanych na dożywotnie więzienie, jeden z nich wsiadając do powozu rzekł: »Niesprawiedliwie nas osądzono; zasłużyliśmy na śmierć, i wolałbym nieżyć.« W godzinę, powóz przejeżdżał przez nowy most łańcuchowy na rzece Dordoń, łańcuchy pękły, powóz wpadł w rzekę, i wszyscy zbrodniarze utonęli.

Potęga wojenna paszy Egiptu.

Jeden z dzienników marsylskich zawiera wykaz siły zbrojnéj paszy Egiptu, którego piechota, podobnie jak francuzka, na pułki o czterech batalionach po 800 ludzi, konnica zaś na pułki po 900 żołnierzy podzielona. — W Kairze stoi załogą cztery pułki piechoty liniowéj, niemal 3000 baltedżów, czyli inwalidów w Egipcie około 6000 Beduinów i jeden pułk piechoty liniowéj, który niedawno z Syryi przyszedł zmniejszony przez chorobę do 1500 ludzi, w ogóle 26,000 żołnierzy; w Sennarze dwa pułki liniowe; w Kanadyi jeden, a w Hedszy 10; Syryę zaś zajmuje 17 pułków piechoty liniowéj 10 pułków konnicy i 4 pułki artyleryi, 2 pieszéj, a 2 konnéj, razem 71,000. Przeto cała armia paszy liczy

139,640 ludzi; prócz tego mieć ma także 250 dział polowych w zasobie, lecz nie ma do tychże drzewa na lawety; 31,600 do użycia przydatnych karabinów jest już gotowych, a 10,000 niedawno naprawiano. Prochu jest podostatkiem.

— Trzydzieści dwa kamienie szachownicy mogą mieć 1,121 quatuordecyllionów pozycyi; jest to liczba, którą trzeba wypisać 88 zerami. Aby sobie choć po części wyobrazić niezmierną liczbę cugów; dość sobie wystawić, iż każde ziarnko piasku, jest także planetą mającą tyle ludności co cała ziemia, i gdyby ci wszyscy ludzie od stworzenia świata grali tylko w szachy po 2ch przy jednej szachownicy, i gdyby każda partia trwała tylko godzinę, nie wyczerpnęliby jednak wszystkich cugów.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 *do dnia* 22 *Maja.*

Schultz Wilhelm ob., Szlaski Jan ob.; z Polski;— Kozłowski Józef, Constantin Emanuel, Simon z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Stanowski Józef ob., Koelichen Andrzéj ob., Jasińska Józefa ob., do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 2,537 *D. W.*

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż z dniem 1 lipca b. r. będzie kapitał 9,000 złp. w monecie srebrnéj fundusz Instytutowy stanowiący, do wylokowania na pewną hypotekę; życzący sobie przeto wypożyć takowy, winni stosowne podania z dołączeniem dokumentów bespieczeństwo hypoteki w kraju tutejszym wykazujących do Wydziału przedstawić.

Kraków d. 14 kwietnia 1840 r.

Senator Prezydujący
J. Księżarski,
(2r.) Za Referendarza *Rajski.*

Nro 1957.

Trybunał I. Instancyi.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż wszelkie akta notaryalne przez ś. p. Andrzeja Jaroszewskiego byłego notaryusza w epoce urzędowania jego uskuteczniane w Archiwum Marcina Strzelbickiego notaryusza zachowane zostały.

Kraków d. 7 maja 1840 r.

Sędzia Prezydujący.
Dudrewicz.
(2r.) *Librowski.* Sekr.

Nro 2,580.

Trybunał I. Instancyi

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Wzywa wszystkich pretensye z tytułu urzędowania Jaroszewskiego notaryusza mieć mogących, aby się z takowemi w przeciągu miesiąca jednego do Trybunału zgłosili, w razie bowiem przeciwnym kaucya za nim zapisana wyextabulowaną zostanie.

Kraków d. 14 maja 1840 r.

Sędzia prezydujący
Dudrewicz.
(1r.) *Librowski* Sekr.

CENY ZBOŻA

na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 11 i 12 Maja 1840 r.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy	—	—	—	—	24	8	24	—	22	—	18	—
„ Zyta......	14	20	14	12	14	—	—	—	13	20	—	—
„ Jęczmien.	13	—	—	-	12	15	12	—	11	—	—	—
„ Owsa.....	12	—	—	—	10	—	—	—	9	—	—	—
„ Grochu ..	16	—	15	15	15	—	—	—	10	—	—	—
„ Jagieł....	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Centnar siana.	3	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ słomy..	2	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Sporządzono w Wydziale S. W. i Policyi.

Kraków 16 Maja 1840 r.

J. Chaberski Z. R. W. S. W.